

Tirolskem, so zahtevali po vsi pravici svojo vseučilišče. To pa seveda ni ugajalo nestrpnosti Nemcev, ki na privoščijo nobenemu narodu njegovih šol. Ko se je torej dne 3. t. m. otvoril italijanski pravoslavni oddelek, nahujkali so Nemci svoje dijake in mestno fakinsžo, da je napadla italijanske dijake in italijanske goste, ki so prišli v Inomost k otvoritvi. V noči od 3. do 4. t. m. so nemški divjaki izvršili svoje črne nakane. Ko je zapustila večja družba Italijanov hotel »Pri belem križu«, kjer je shajališče Italijanov v Inomostu, jih je na cesti napadla velika tolpa Nemcev in jih začela grozovito pretepati. Italijani so bežali v hotel nazaj. Več tisoč Nemcev je sedaj napadlo hotel, v katerem je bilo 120 Italijanov. Nemci so hotel oblegali in ga skušali s silo vzeti. Položaj je bil za Italijane obupen. V trenutku največje nevarnosti so začeli torej Italijani streljati iz revolverjev. Pri tem so ranili šest oseb. Zdaj je še le bil ogenj v strehi. Policija je komaj skrivaj odpeljala in rešila Italijane. Ko so vdrli Nemci v hotel, so razdejali vse, kar jim je prišlo v roke. Pa s tem še ta razdivjana nemška tolpa ni bila zadovoljna. Drli so v svoji slepi strasti naprej ter pobili in opustošili na potu vse kar je bilo italijanskega: italijanske napise, gostilne, pobili okna italijanskim profesorjem in uradnikom. Slednjič so znosili svojo jezo nad poslopjem, kjer je bilo novo italijansko vseučilišče. Razbili so vrata, vdrli v poslopje ter razbili vse, kar jim je prišlo v roke in kar je bilo sploh mogoče razbiti. Klopi, omare, peči in drugo pohištvo so rszbili in kosce zmetali na ulico. Zunaj pa je druga nemška tolpa vsak košček, ki je priletel iz hiše, pozdravila z groznim hajtanjem. Policija ni mogla nič opraviti, moralo je priti vojaštvo na pomoč. Toda tudi pred temi se niso umaknili Nemci. Metali so na vojake kamenje in to s tako silo, da so bili slednjič vojaki prisiljeni, rabiti bajonet. Pri tem je bilo več razgrajčev ranjenih, eden izmed njih zelo težko, da je še isto noč umrl. Množica se tudi dalje ni dala miru, ampak je še razbila okna stotniku, ki je poveljeval vojake, namestniku in drugim veljavnim osebam. Tako izgleda ta slavna »kultura« mogočnega sosednega naroda, katero hvali »Štajerca«. Ti Nemci so bili hujši kakor divjaki. Divjaku se ne zameri če je divji, ker se ni nikoli nič učil, toda, da so olikani nemški meščani tako zdvijani, tega je krivo samo strastno sovraštvo do vsega, kar ni nemško. Povdarjati se mora, da Italijani niso dali nobenega povoda za nemire, temveč so začeli Nemci besneti le vsled svoje narodne nestrpnosti! Radovedni smo, kako bo vlada postopala.

Nemški dijaki proti slovanskim. Vsled dogodkov v Inomostu se je polastila tudi vsenemških dijakov v drugih mestih podivjanost, da so začeli hruliti proti vsem kar ni nemškega. Tako so v Gradcu naredili dijaki nemire, katerim se je pridružila poulična fakinaža, ki je z dijaki na čelu napadla neko italijansko prodajalno s kamenjem. Druge italijanske prodajalne so pa med tem zaprle. Pri zborovanju na vseučilišču so ti nemški divjaki (pa ne dijaki) zahtevali, naj se slovanski dijaki izključijo od vseh podpor. Na tak grd način, ki je pa popolnoma sličen onemu v Inomostu, hočejo ti ljudje dati duška svoji tevtonski jezi. Tudi na Dunaju so napovedali nemški »burši« vsem nenemškim dijakom sovraštvo in preganjanje. Nekateri posamezne slovenske dijake so vrgli iz vseučiliščne avle. S tem so hoteli pokazati svojo nemško nestrpnost, ki črti vse, kar ni nemškega. Ta nemška oholost presega že vse meje. Akoravno ni v Avstriji niti ena tretjina nemških prebivalcev, čez dve tretjini pa nenemških, vendar ta peščica Nemcev komandira s pomočjo nemške vlade celo Avstrijo. Iz vseh izgredev, katere so povzročili dogodki v Inomostu se vidi, kakšno komedijo si upajo Nemci uprizoriti, če jim ni kaj po volji. Da pri tem poškodujejo tujo imetje kakor roparji, to jim ni mar. Saj vedo, da se jim nič ne zgodi

Bulgarija in Srbija. Te dni je obiskal srbski kralj Peter I. bulgarskega kneza Ferdinanda v Sofiji. Vlada sta se pozdravila prav priredno. Ljudstvo ju je burno pozdravljalo. S tem je srbski kralj vrnil bulgarskemu obisk. Upamo, da se bosta s tem približala bratska naroda in da se bo med njima razvilo prijateljsko razmerje, katerega smo pogrešali od bitke pri Slivnici, kjer so bili Srbi vsled krivde nesrečnega kralja Milana od Bolgarov tepeni. Takratno vojsko je srbski kralj Milan brez vsakega vzroka začel ter je prejel s porazom tudi zaslužen plačilo. Če se bosta naroda zblížala, bo to tudi vplivalo na turški Balkan, kjer vlada hudo sovraštvo med obema narodoma, namesto da bi se bratski podpirala v boju proti Turčinu.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Razne novice.) Tukajšnje trirazredno šolo so razširili v štirirazredno. Dosedanje nadučiteljevo stanovanje so spremenili v šolsko sobo, za nadučiteljevo stanovanje so pa postavili novo, lično hišo na šolskem vrtu. Novo hišo in stanovanje so 2. novembra blagoslovili. Kot četrti učna moč je prišla k Sv. Trojici učiteljica gđc. Dezimira Dolžan iz Stopič na Dolenjskem. — Trojiska fara je priredila dne 3. novembra slovesno jubilejno procesijo k Marijini cerkvi v Negovo. Spremljali so jo trije domači gospodje duhovniki. Udeležba je bila velika. Jako lepe so peli trojiski pevci med službo božjo, vsa čast jim. — Tudi v Slov. gor. so začeli ljudje vedno bolj in bolj žganjico piti. Dokaz za to vam je, da je nek krčmar v Slov. gor. preteklo leto sam 24 polovnjakov žganjice iztočil, oziroma špirta in vode, tako imenovanega »kožuha«. In to v vinskem kraju! Nasledki so naravni: Pijančevanje, pretepi, razuzdanost, hiranje moči.

Iz Vidma. (Naše občinske volitve) ne dajo spati neki tukajšnji siroti. Sirotej je na Vidmu vsled znanih goljufij izgubil vse zaupanje; pa »Štajerca« in »Slov. Naroda« sta ga z veseljem sprejela v svojo službo. In tako »farba« to človeče obadva lista; vsaj drugega dela nima. »Štajercu« naznanja, da so se volitve vršile 20. oktobra in da je zmagala Žičkarjeva stranka; »Slov. Narodu« pa, da so bile 24. oktobra in ziomile »Žičkarjeve verige.« Obojno poročilo je izmišljeno. Volitve se niso vršile ne 20. in ne 24. oktobra, ampak 29. oktobra. Nesrečnim bralcem »Slov. Naroda« poroča tudi o nekem kompromisu, ki so ga baje kmetje ponudili pred volitvijo dekanu Žičkarju. Zopet vse zlagano. Kar ta tako imenovani kompromis zadeva, je pač dopisun »Slov. Naroda« morda slišal nekaj o tem zvoniti. Resnica je le, kolikor nam je znano, da je prišel nekdo h g. Žičkarju, pa ne kmet, ter mu nasvetoval, naj se sprejmejo med občinske odbornike vsi videmski nemškutarji in liberalci, med njimi tudi sicer pošten mož, ki pa je trd Nemec in protestant in se je še le pred kratkim naselil na Vidmu. Ta posredovalec med tako imenovanimi »kmeti« (?) in Žičkarjem pa se slednjemu ni hotel ali ni smel povedati, od koga je bil poslan. Ko bi poročevalec »Slov. Naroda« imel le nekoliko možganov, bi lahko spoznal, da na tak način se ne ponuja »kompromis«, če se niti ne ve, s kom se naj sklepa. Slednjič se še enkrat dopisun debelo zlaže, ko pravi, da je bilo izvoljenih 14 naprednih mož in 4 klerikalci. Resnica je tale: V tretjem razredu so bili izvoljeni trije od štajercijancev nasvetovani možje in 2 od slovenske katoliške stranke nasvetovana. Razložek glasov je celo neznamen. Za šestega odbornika se je žrebalo, ker sta imela Matija Golob (Štajercijanec) in Miha Planinc (od katoliške stranke) enako število glasov. Žreb je odločil za Matija Goloba. A takoj po volitvi je naznanil Franc Planinc iz Libne, katerega je volila Štajercijančeva stranka v odbor, med tem ko je on glasoval za naše može, da se ne bo nikdar

pridružil liberalcem, če so ga tudi ti volili. Tako so v 3. tjem razredu trije odborniki naši, trije nasprotni. V drugem razredu je bilo izvoljenih vseh šest mož, nasvetovanih od naše stranke; v I. razredu so izvoljeni nekateri — a ne vsi — pristaši »Štajerca«. Iz tega sprevidite, da so se dopisniku »Štajerca« in »Slov. Naroda« popolnoma zmešali možgani, tako, da več ne ve, da je tri in šest devet, ne pa štiri. Smo radovedni, kaj bo to človeče še vse dopisovalo po svetu. Gospod dekan Žičkar se gotovo tudi lepo zahvaljuje za nasvet, ki mu ga ponuja »Narodov« dopisnik, da naj on gospodari v cerkvi, davkoplačevalci pa v občini. Radi bi znali, koliko davkov kaj ta dopisnik plačuje?

Iz slovenjebistriškega okraja. G. Jožef Svetlin, nadučitelj v Poljčanih, trdi v svojem popravku z dne 21. vinotoka t. l., da ni agitiral za Stigerja. Ako mu verujemo, potem je pa vendarle čudno, da se je ob času volitev ravno nasprotno javno govorilo. Nadalje trdi, da ne preganja učiteljev, ampak da zahteva samo to, kar zahteva tudi šolski zakon. Vprašamo ga: Ali zahteva šolski zakon vpošiljati neresnične tožbe o podrejenih mu učiteljih na okrajni šolski svet? Ali je prav, nekatere tovariše tožiti, drugim pa spregledati reči, ki se nikakor ne vjemajo s šolskimi postavami? Ali ni tako počejanje naravnost proti šolskim zakonom? Nadalje nam g. Svetlin v svojem popravku razodeva javno skrivnost, da so mu sedanje slov. in nemške šolske oblasti poslale še 6 pismenih pohval, in iz tega sklepa, da so mu naklonjene. Tempus passati — minoli časi —, o katerih naš dopis ni govoril! Res je, da je pred davnim časom kot nadučitelj v Makolah — ali po pravici ali ne, tega nočemo preiskovati — prejel nekaj pismenih pohval od takratnih šolsk. oblasti; a res je tudi, da kot nadučitelj v Poljčanih takih pohval ni več prejel. Neradi omenimo to, toda g. Svetlin nas s svojim popravkom sili k temu. Neresnično je tudi, da nasproti učiteljici gđc. Ivanki Kralj ni propadel na celi črti, češ, da je bil pri okrajni sodnji popolnoma oproščen. Valed pomankljive obravnave, proti kateri je takoj ugovarjal pravni zastopnik gđc. Kralj, bil je g. Svetlin res oproščen, toda pri prizivni obravnavi v Mariboru je na celi črti propadel. G. Svetlin se je najbrže spodtikal nad besedo »na celi črti«; toda vprašamo ga: Ako bodo Japonci vkljub nekaterim sedanjim zmagam slednjič le premagani, ali se ne bode reklo, da so bili poraženi na celi črti? Saj bi se drugače o zmagi sploh ne mogle govoriti! Slednjič nas zagotavlja g. Svetlin, da se ne bode poboljšal, ker se ne čuti dolžnega. Odkritosrečno rečeno, da obžalujemo ta njegov sklep; zakaj ako ostane pri tem, potem se tudi nadalje ne bode na naši šoli zavladala ona zastopnost in oni mir, ki je neobhodno potreben za njen resnični napredek. — Prijatelj sole.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mladeniški shod na Homecu. Na zahtevo mladeničev v slovenjegraškem okraju se vrši v Šmartinu pri Slovenjgradcu dne 20. t. m. mladeniški shod. Predpoldan je ob 10. uri cerkveno opravilo na Homecu. Potem odkorakamo skupno na zborovališče v Šmartin. Tamkaj mladeniški shod. Po večernicah bo bralno društvo mladeničem v čast priredilo gledališčno predstavo. Mladeniči slovenjegraškega okraja, skrbite, da pride sleherni mladenič na shod!

Poročila se je učiteljica pri Sv. Antonu v Slov. gor. gđc. Pepica Stuhenc, s tamšnjim učiteljem g. Antonom Vogrincem.

S pošte. Prestavljeni so: poštni pomožni